

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
----------------	----

Κεφάλαιο πρώτο

Ο ΤΟΠΟΣ	29
---------------	----

Η εύφορη μαύρη γη, το *chernozem* – Το κλίμα – Το ταξίδι – Η Μαύρη Θάλασσα – Οι άνεμοι – Τα ποτάμια – Τα ρεύματα – Ένα νανάγιο – Τα λιμάνια, η Οδησός, η Θάλασσα του Αζόφ – Δυσκολίες στην πλεύση – Οι πάγοι.

Κεφάλαιο δεύτερο

Ο ΑΠΟΙΚΙΣΜΟΣ	41
--------------------	----

Η Νέα Ρωσία – Αποικισμός – Η στρατηγική της Μ. Αικατερίνης – Φόβος για τουρκικές επιθέσεις – Γεωγραφία του αποικισμού – *Οι έλληνες άποικοι* – Παλαιές εμπορικές κοινότητες των Ελλήνων της Ρωσίας, μετακινήσεις προς νότο – Οι ρωσοτουρκικοί πόλεμοι και ο ελληνικός αποικισμός – Κριμαία, στρατιωτικά τμήματα Ελλήνων – Μαριούπολη, ιδιομορφίες που κρατούν μέσα στο χρόνο – Οδησός – Ταϊγάνιο, παραχωρήσεις γαιών – *Αλλοεθνείς άποικοι* – Γερμανοί, Εβραίοι – Πληθυσμός – Νέες πόλεις, Χερσών, Νικολάιεφ, Κερτς, Ροστόφ.

Κεφάλαιο τρίτο

ΟΔΗΣΣΟΣ	77
---------------	----

Ίδρυση – Έργα – Αισθητική όψη της πόλης – Περιηγητές – Πληθυσμός – Εμπόριο και Οικονομία – Πολιτική – Φιλική Εταιρεία – Κοινωνική

εξωστρέφεια, πολιτικές δραστηριότητες – *Κοινωνικές δραστηριότητες των ελλήνων εμπόρων*, Ελληνημπορική Σχολή, Εκδόσεις, Θέατρο – Απουσία από τους σημαντικούς διοικητικούς θεσμούς της πόλης.

Κεφάλαιο τέταρτο

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ 97

Η δουλοπαροικία στη νότια Ρωσία – Υποχρεώσεις, καταναγκασμοί – «Κόστος» δουλικής εργασίας – Αδράνεις των ιδιοκτητών – Εμπορικοποίηση της παραγωγής – *Χειραφέτηση* – *Το ταξίδι των σιτηρών* – Τα σιτηρά πάνω στα κάρα στους δρόμους της νότιας Ρωσίας – Ποτάμιες μεταφορές – Ένας ιδιότυπος ανταγωνισμός; – Τα αβαθή λιμάνια, οι μεταφορώσεις – Ο εκσυγχρονισμός των μεταφορών.

Κεφάλαιο πέμπτο

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ 115

Υπεροχή των Ελλήνων; – *Εμπορικά δίκτυα* – Αγορά και διάθεση των προϊόντων – Ίδρυση ελληνικών εμπορικών οίκων της Διασποράς – Anglo-Greeks – Βαλτικό Καφενείο – Τρόποι πώλησης των σιτηρών στο Λονδίνο – Συμπληρωματικές οικονομικές δραστηριότητες, ναυτιλία, ασφάλειες – Εκσυγχρονισμός του εμπορίου, τηλεγράφος, ατμόπλοια – *Ομογενειακό κεφάλαιο: η νηπιακή ηλικία* – Έμποροι στην Οδησό 1800-1821 – Χερσών, Οδησός, Ταϊγάνιο: πρώτοι εμπορικοί ανταγωνιστές.

Κεφάλαιο έκτο

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΣΙΤΗΡΩΝ 149

Ναπολεόντειοι πόλεμοι, Νόμοι των σιτηρών (1815), απραξία της βρετανικής αγοράς – Προσάρτηση της Βεσσαραβίας στη Ρωσία – Παράδουνάβιες ηγεμονίες, ρωσικές βλέψεις – Φιλελευθεροποίηση του σιτεμπορίου από το Robert Peel (1846) – Boom των εξαγωγών σιτηρών – 1853: *Ο πόλεμος κηρύχθηκε επιτέλους* – Εξαγωγές Αζοφικής – Στάρι – Βρώμη – Εξαγωγές, τιμές σιτηρών – *Ghirka: ο νέος βασιλιάς* – Προ-

οπτικές του σιτεμπορίου της Ρωσίας – Εισαγωγές από τη Μαύρη Θάλασσα.

Κεφάλαιο έβδομο

ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΟΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ..... 195

Έλληνες και ξένοι ελέγχουν το εμπόριο – Επιγαμίες και επιμιξίες στις εμπορικές οικογένειες – Οι 5 μεγάλοι – Ο οίκος Ροδοκανάκη – Ο οίκος των «Αδελφών Ράλλη» – Οι Παππούδωφ – Ο Αλέξανδρος Ζαρίφης – Οι οίκοι Σπυριδάνα Μαύρου και Αδελφών Μελά – Επενδύσεις σε ακίνητα της Οδησού – Οπισθοχώρηση των εμπορικών οίκων – Αζοφική: Βαφβάκης, Βαλλιάνος, Σκαρμαγκάς – Εξαφάνιση εμπορικών οίκων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 237

Πίνακες επιχειρήσεων Ελλήνων 1833-1860 – Έμποροι Νίζνας τον 18ο αιώνα – Οι Έλληνες της Αζοφικής και της Κριμαίας – Επιστολή εμπόρου Γεωργίου Χριστοδούλου – Έλληνες ιδιοκτήτες ακινήτων στην Οδησό.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ..... 279

ΠΗΓΕΣ..... 335

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ..... 337

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ 349

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ..... 351

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ 361